

**Ammattikorkeakoulutuksen ja
ammattillisen koulutuksen tutkimuspäivät
14.-15.10.2009
Lahden ammattikorkeakoulu**

**KTM Risto Kiuru
Savonia-ammattikorkeakoulu**

Teoreettista taustoitusta

- Yrittäjyyden merkitys kansainvälistyville kansantalouksille entistä merkittävämpi
- Yrittäjyyskasvatuksen positiivinen korrelaatio yrittäjyysintentioniin on todistettu → mitä mitataan?
- Tutkimustietoa on liian vähän oppimisympäristöistä ja pedagogiikasta
- Tutkimustietoa ei ole juuri ollenkaan yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristön keskeinen toimijan, yrittäjyyskasvattajan, merkityksestä
- Yrittäjyyskasvatuksen sisällöllinen hajanaisuus ei helpota yrittäjyyskasvattajan haasteellista tehtävää

Yrittäjyyskasvattaja

- Yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristö muodostuu kolmikannasta:
 - Oppija, kasvatettava
 - Kasvattaja, opettaja, mentor, tutor, mahdollistaja
 - Yrityselämä; yrittäjä, yritys
- Yrittäjyyskasvattajan rooli oppimisverkoston yhtenä toimijana, oppimisympäristön sisällön suunnittelijana ja toteuttajana sekä sosiaalisen oppimisympäristön rakentajana on hyvin keskeinen

Yrittäjyyskasvattajan tulisi omata

- myönteinen asenne yrittäjyyteen ja yrittäjyyskasvatukseen
- yrittäjyydenkin edellytyksenä oleva yrittäjyyden henki
- kyky lisätä oppijan valmiuksia (tiedot, taidot, asenteet ja tahto) ja kasvua yrittäjyyteen
- ymmärrys yrittäjyydestä, yrittäjyyskasvatuksesta ja niiden holistisesta sisällöstä
- työssään yrittäjämäinen
- nykyaikainen oppimiskäsitys
- kyky käyttää yrittäjyyttä tukevia oppimismenetelmiä
(Paajanen 2001)

Yrittäjyyskasvattajan roolien tyypittely

(mukaeltu Anderson & Jack 2008)

Rooli	Päätehtävä	Keskeisiä pedagogisista ratkaisuja
Ammatti- mainen	1. taso: Teoreettisen tietämyksen lisääminen	Yrittäjyyden teoreettisen, abstraktin ja yleisen tietämyksen ja ymmärryksen lisääminen
	2. taso: Analyyttisten taitojen kehittäminen	Analyyttisten taitojen kehittäminen ratkaisemalla ongelmia analysoimalla eri aineistoja
Teknikko	Tietämyksen soveltaminen	Nykyisten liiketoimintasuunnitelmien kehittäminen ja muotoilu refleктоimalla ja hankkimalla tietoa eri lähteistä
Käsityöläinen	Taitojen soveltaminen ja käyttö	Työharjoittelu yrityksissä, mentorointi yritysvierailut, tekemällä oppiminen
Artisti	Luova toiminta ja havainnointi	Liikeideoiden ja liiketoimintakonseptien luominen, vapaa ja luova ajattelu, vuorovaikutus, suulliset esitykset, työpajat

Ammattiosaajasta yrittäjäksi - paremmaksi yrittäjyyskasvattajaksi

- **Ammattiosaajasta yrittäjäksi** -hankkeen yhtenä tavoitteena on edistää alueen yrittäjyyttä lisäämällä Pohjois-Savon alueen toisen asteen, erityisesti ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen korkeakoulutuksen koulutusorganisaatioiden johdon ja opetushenkilöstön tietoisuutta yrittäjyydestä ja yrittäjyyskasvatuksesta sekä vahvistaa yrittäjyysmyönteistä asenneilmastoa.

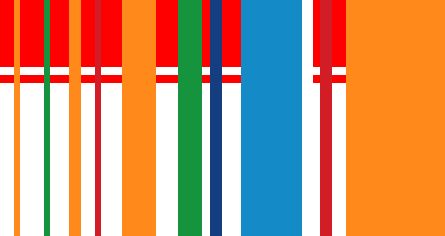

Aineisto

- Sähköinen kysely opettajille toukokuussa 2009
- Sisälsi 35 kpl asennemuuttujia (Likert 1-5) sekä taustamuuttujia, n = 385
- Vastaus-% **26,4** (ammattillinen 2. aste + amk)
- Tavoitteena selvittää:
 - opettajien asenteita omaa työtään kohtaan (omaehtoinen yrittäjyys)
 - opettajien asenteita yrittäjyyskasvatusta kohtaan
 - tuoda esille esteitä, mitä opettajien mielestä on olemassa yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseksi.
- Analyysi vielä kesken

Taustamuuttajat

• n = 385,	n.	%
– Savonia	112	29%
– Savon ammatti- ja aikuisopisto	161	41,7%
– Ylä-Savon ammattiopisto	68	17,6%
– Lukio	36	9,3%
• Sukupuoli		
– Mies	181	47%
– Nainen	198	51,4%

Taustamuuttajat 2

• Koulutusalat	n.	%
– Hyvinvointi	54	14%
– Kulttuuri	38	9,8%
– Liiketalous	44	11,4%
– Luonnonvara	44	11,4%
– Matkailu	45	11,7%
– Tekniikka	94	24,4%
– Muut	41	10,6%

Taustamuuttajat 3

	kyllä	ei
• Työkokemus	232 60,1%	140 36,3%
• Yrittäjäyyskokemus	290 75,1%	89 23,1%

Ryhmä 1 (omaehtoinen yrittäjäyys)

Pidän tehtävistä, joiden toteuttamisessa voin soveltaa ideoitani	4,55
Kaipaisin kouluun enemmän yrittäjämäisiä projekteja, joihin voisin itse osallistua	3,35
Minua kiehtovat uusia haasteita tuovat ongelmat	4,02
Seuraan aktiivisesti oman opetusalani yritystoimintaa	3,74
Työni on mielenkiintoista	4,23
Osallistun mielelläni opetuksen kehittämiseen	4,19
Unohdan seurata tarkasti työaikaani mielenkiintoisen työn parissa	4,00
Pidän työskentelystä muuttuvissa oloissa	3,63
Voin olla toimelias ja aktiivinen myös opettajan työssä	4,28

Ryhmä 2/1 (yrittäjyyskasvatus)

Yrittäjyyskasvatus on helppo yhdistää erilaisten oppiaineiden tavoitteisiin ja sisältöihin	3,48
Yrittäjyyskasvatus kuuluu luontevaksi osaksi oppilaitoksen toimintaa	3,56
Yrittäjyyttä voi opettaa	4,02
Mielestäni yrittäjyyskasvatus tulisi keskittää yhdelle/muutamalla asiaan perehtyneelle opettajalle	2,75
Yrittäjyyskasvatus sopii koulutusalani opetukseen	4,06
Jokaisen opettajan tulisi toimia yrittäjyyskasvattajana	3,41
On tärkeää, että yrittäjyyskasvatus sisällytetään mahdollisimman laajasti opetukseen	3,64
Minulla on ajantasaiset tiedot yrittäjyydestä toimiakseni yrittäjyyskasvattajana	3,03
Yrittäjyyskasvatus on mielestäni tärkeää	4,01
Yksilön yrittäjämäiset ominaisuudet ovat synnynnäisiä	3,06
Yrittäjyyskasvatus on kiinnostavaa	3,76

Ryhmä 2/2 (yrittäjyyskasvatus)

Yksilön yrittäjämäiset ominaisuudet ovat synnynnäisiä	3,06
Yrittäjyyskasvatus on kiinnostavaa	3,76
Opinnoissa tulisi painottaa oman yrityksen perustamista	3,04
Yrittäjyyskasvatuksesta koituu hyötyä yhteiskunnalle	4,18
Yrittäjyyskasvatus on helppoa	2,76
On hyvä, että yrittäjyyskasvatus on otettu mukaan opetussuunnitelmiin	3,93
Yrittäjyysopintoja tarvittaisiin koulutusallani nykyistä enemmän	3,46
Yrittäjyyskasvatuksella on mahdollista saavuttaa positiivisia muutoksia oppilaan kehityksessä	3,80

Ryhmä 3 (organisaation sisäinen yrittäjyys)

Oppilaitokseemme tarvittaisiin lisää yrittäjyyshenkisiä opettajia	3,78
Koulumme opettajat ovat kiinnostuneita yrittäjyyskasvatuksen suunnittelusta ja ideoinnista	2,78
Yrittäjyyttä pidetään yleisesti arvostettuna urapolkuna organisaatiossamme	3,10
Oppilaitoksemme johto antaa tunnustusta yritteliästä toiminnasta	2,87
Opettajien oma yritystoiminta sallitaan oppilaitoksessamme	3,17
Yrittäjyyskasvatuksen suunnittelulle ja toteutukselle on johdon tuki	3,26
Oppilaitoksemme hallinnolliset rakenteet ovat usein esteenä yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiselle	2,97
Esimieheni kannustaa minua yrittäjyyttä tukeviin opetusmenetelmiin	2,80
Olemme oppilaitoksessamme sitoutuneet yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseen	3,17

5 ylintä keskiarvoa

	N	Ka	Kh
Pidän tehtävistä, joiden toteuttamisessa voin soveltaa ideoitani	386	4,55	,713
Voin olla toimielias ja aktiivinen myös opettajan työssä	384	4,28	,801
Työni on mielenkiintoista	382	4,23	,871
Osallistun mielelläni opetuksen kehittämiseen	380	4,19	,792
Yrittäjyyskasvatuksesta koituu hyötyä yhteiskunnalle	381	4,18	,796

5 alinta keskiarvoa

	N	Ka	Kh
Oppilaitoksemme johto antaa tunnustusta yritteliästä toiminnasta	384	2,88	1,108
Esimieheni kannustaa minua yrittäjyyttä tukeviin opetusmenetelmiin	376	2,80	1,086
Koulumme opettajat ovat kiinnostuneita yrittäjyyskasvatuksen suunnittelusta ja ideoinnista	384	2,78	,917
Yrittäjyyskasvatus on helppoa	383	2,77	,988
Mielestäni yrittäjyyskasvatus tulisi keskittää yhdelle/muutamalla asiaan perehtyneelle opettajalle	384	2,74	1,269

Avoimet vastaukset

- Vastaajia pyydettiin mainitsemaan 3 tärkeintä estettä y-kasvatuksen toteuttamisessa
 - Opettajien tietämättömyys
 - Mitä ja miten
 - Opettajien oma asenne
 - Organisaation asenne ja rakenteet
 - Riittämättömät resurssit
- (analyysi kesken)

Lopuksi

- Mitä vastauksista voi päätellä?
- Haasteet koulutusorganisaatiolle:
 - Miten kykenemme vastaamaan OPM:n linjauksiin?
 - Miten saamme yritteliäille opettajille luotua yrittävä toimintaympäristö ja sen tuki?
 - Miten kasvatamme osaamistamme paremmaksi yrittäjyyskasvattajiksi?
- Keskeistä on, että yrittäjyyskasvattaja osaa hahmottaa oman roolinsa yrittäjyyskasvattajana